

Oponentní posudek bakalářské práce Matouše Kučery

název projektu: Bydlení Nový Střížkov

vedoucí práce: Ing. arch. Michal Kuzemský

LS 2023

Hexagonální geometrie obytných čtvrtí byly ve dvacátém století postupně prosazovány inženýry, artovými urbanisty a hipíky. Všechny je spojovali dobré úmysly. Ať už byla příslibem infrastrukturní efektivita voštiny nebo její komunitní implikace, návrhy zůstaly téměř vždy na papíře. Estetická vlezlost těchto struktur je možná subjektivní, ale jejich geometrická rigidita je faktická. V praxi navrhování to neznamená pouze nutnost vypořádat se s nepříjemnými úhly, ale především klíčovou otázkou nastavení měřítka. Jelikož vaše toaleta zaujímá pevné místo v matici, která generuje celý urbanismus, lze očekávat, že někde něco nevyjde. Nenechte se mýlit. Návrh konsekventně na všech úrovních využívá potenciál kritických míst ve svůj prospěch. Na úrovni urbanismu to představuje nečekanou schopnost reagovat na svůj kontext. Proměnlivý rytmus vyhlídek a domů precizně sleduje hranu útesu a přesvědčivě interpretuje území jako místo, ze kterého se hledí, a na které se hledí. Vnitřek území je svrtstvicí introvertního bludiště, extrovertní sítě výhledů, a uchopitelného počtu dvorů. Tuto bohatou strukturu chápu jako adekvátní pojetí místa ukončujícího zástavbu. Na pomyslném opačném strukturálním konci projektu je ostrý úhel elegantně absorbován rozevřením dispozice bytu.

Otázka geometrické struktury, která celý projekt podkládá, je pro pochopení popsaných architektonicko-urbanistických vlastností klíčová. Její úplný výklad přesahuje rámec této kritiky. Pouze napovím: struktura zdaleka není jen hexagonální. Základní dlaždice je pravoúhlý trojúhelník, respektive dvojce skládaná způsobem, který obsahuje mnoho dalších symetrií. Koho to zajímá, ať nastuduje a náležitě vychutná.

Ten, kdo se někdy ocitnul uprostřed fascinujícího půdorysu ideálního renesančního města, zažil i jeho bezduchost a všudypřítomnou jednotvárnost. Autorův projekt na první pohled provokuje zděšení z totalitní struktury. Mám za to, že jeho podstatou je naopak schopnost takové obavy vyvrátit skrze variaci základní dlaždice. Připouštím, že taková verifikace svým rozsahem odpovídá spíše ateliérovému zadání, přesto by i pouhý náznak korunoval celý argument. Nemíním primárně variaci domů, která by jistě mohla přispět k typologické a obrazové rozmanitosti, ale především mnohem efektivnější variaci krajinářského aspektu dlaždice. Různá pojetí jednotlivých prostranství jsou nasnadě, možnosti práce s vrstvením, řetězením a hierarchizací lineárních struktur jsou nepřeborné. Berte toto závistivé fantazírování jako obhajobu inherentních kvalit plánu a jeho možností. Berte ho zároveň jako kritiku toho, jakým konkrétním způsobem se podoba prostranství v projektu ilustruje. Rozumím ambici navrhnout čtvrt, která je připravená na absenci aut, ale imponuje mi to jen v případě, že s tím nepočítá. Autorovi se podařilo v dobré víře navrhnout čtvrt, ve které jsou auta nejen všudypřítomnou kulisou, ale kde především diktují a unifikují ráz venkovních prostranství a komunikací. Jakákoli radikálnější krajinářská úprava je podmíněna tím, že auta nebudou. Dlaždice se dožaduje své podzemní vrstvy.

Vzhledem ke strukturální povaze projektu a (z mého pohledu) klíčové roli jeho krajinářské stránky, je překvapivé omezení předmětu bakalářské práce na samotný dům. Volbě konstrukčního systému rozumím. Kritiku stavebních detailů přenechám odborníkům, přesto, zateplení některých částí nepůsobí důvěryhodně (styk bytu s výtahem, podlaha lodžie ve 2NP, strop lodžie ve 4NP) Postrádám řešení venkovního slunečního stínění a nerozumím nezahrnutí přístupových pavlačí do prostoru vstupních lodžii.

Úroveň zpracování venkovního schodiště nenesou známky brilance, se kterou je zpracována studie. Autor přistoupil k vhodně vymezenému úkolu ryze technicky a vyhnul se tak jeho architektonickému významu. Místo aby navrhnul vstup se všemi jeho výzvami, genericky rozkreslil schodiště do technického detailu, jehož těžkopádnost není v souladu s jeho architektonickou funkcí.

Nechci umenšovat význam technických znalostí, které autor při zpracování práce nabyt. Právě naopak, pokud by sledovaly architektonické cíle, byly by ještě cennější. Předložená práce působí více jako naplnění stavebně-technického cvičení než pokračování kreativního procesu. Nevím, jestli tímto kritizuji zkušeného, nebo instituci. Ať už je to jakkoli, výpočet výztuže vyhovuje a pět hodin (vytyčených dohodou o provedení práce) na psaní posudku právě vypršelo. Navrhuji za B.

Jindřich Traugott